

V S E B I N A

Izhodišče za starše

O knjigi 6
Kdo so vile? 8
Keltske vile 10
Vile zemlje, zraka in ognja 14
Drevesni duhovi 16
Moč domišljije 18
Branje pred spanjem 20

Dvajset zgodb o čarobnih živalih

Veselo čofotanje 22
(Veselje)
Zdravilni vrt 28
(Potrpežljivost)
Snežilo bo 34
(Iskrenost)
Monja in mesečeva vila 38
(Spoprijemanje s spremembo)
Past za vile 44
(Empatija)
Izgubljen v megli 50
(Vztrajnost)
Nemirna vila 56
(Navdušenje)
Biserni prstan 60
(Radovednost)
Peščena nevihta v puščavi 64
(Zaupanje)
Mija na blatni misiji 70
(Cenjenje narave)
Svetloba v temi 76
(Pozitivno razmišljanje)

Visoko nad oblaki 82
(Pomoč drugim)
Vilin s traktorja 88
(Prijaznost)
Gnezdo na nebu 94
(Zaupanje vase)
Vodni duh 100
(Premagovanje strahu)
Tekma na polju s sončnicami 106
(Deliti z drugimi)
Vila pri slapu 112
(Odgovornost)
Temen gozd 118
(Pogum)
Vilin s srebrno flavto 124
(Premagovanje plašnosti)
Reševanje strašila 130
(Sočutje)

Vizualizacija in meditacija

Meditacija o naravi 134
Vizualizacija morskih vil 136
Meditacija cvetlične vile 138
Meditacija o oblaku 139

Dodatna literatura 140

Stvarno kazalo vrednot in
drugih obravnavanih tem 141

Zahvale 144

O knjigi

Dobrodošli v čarobnem svetu vil – v svetu, kjer narava oživi s škрати in vilinci, ki so včasih plašni, drugič igrivi, uvidevni ali nagajivi, vedno pa pripravljeni deliti svoj svet z ljudmi – če si le vzamemo čas, da pogledamo okrog sebe.

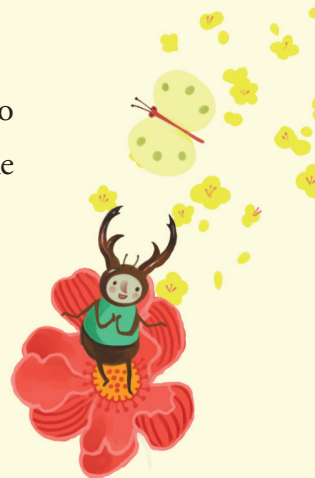
Prebiranje teh zgodb skupaj z otrokom bo tako vam kot njemu pomagalo bolj ceniti živalsko-rastlinski svet, to vilinsko kraljestvo. Driade ali drevesne nimfe antične Grčije in Rima, škрати v skandinavskem ljudskem izročilu, *deve* v hinduizmu in duhovi *kami* japonskega šintoizma – vsi kažejo na to, da je bilo vse do pred nedavnim za številne družbe pomembno v naravi videti prostor, poln duhovne energije, ki ga je treba spoštovati. Danes nas čedalje bolj skrbi za naše okolje. Ta knjiga pooseblja načela, s katerimi se učimo upoštevati naravo, se usklajevati z njenim ritmom in ceniti njeno lepoto, da bi naslednji rodovi lahko užili več sožitja s svetom, kot ga je naš.

Vendar pri teh zgodbah ne gre le za naravo. Knjiga *Vile za lahko noč* se dotika tudi vsakodnevnih doživetij vašega otroka in daje vpogled in oporo za pogovor o njegovih običajnih skrbih, povezanih s šolo, družino, sklepanjem prijateljstev, privajanjem

na nov dom in tako naprej. Takšne so tegobe, ki močno pestijo otroka in lahko povzročajo tesnobo. Zgodbe te zbirke sporočajo, da zmoremo z vedro naravnostjo in mirnim pristopom opraviti z najrazličnejšimi spremembami. Skupaj z otrokom se lahko poistovetite s čudovitimi liki, ki jih srečujete, ter ob pomoči tém in zamisli v knjigi pridete do spoznanj o širnem svetu. Tako boste pri otroku krepili domišljijo, ustvarjalnost, zmožnost vživljanja in razumevanje.

Ta zbirka je kot naročena za glasno branje pred spanjem, seveda pa bodo otroci uživali tudi, če si bodo zgodbe prebirali sami. Pripovedi nagovarjajo otroke, stare od štiri do osem let, a je to le predlagani starostni okvir, saj čarobnost vil lahko spodbudi več starostnih skupin. Najpomembnejše je to, da boste z otrokom uživali v skupnem popotovanju po navdušujočem, osupljivem in očarljivem svetu – vstop v kraljestvo vil bo tako vam kot otroku pomagal na vsakdanjik pogledati z drugimi očmi.

Kdo so vile?

Vile po vsem svetu poznamo pod različnimi imeni in v različnih oblikah; za to, da si jih običajno predstavljamo kot majhna krilata bitja, oblečena in pokrita s cvetovi ali listjem, pa so zaslužni umetniki 19. in zgodnjega 20. stoletja. Čeprav so bile videti kot ljudje, so te vile prikazovali kot zelo vpete v naravo. Umetniki so jih videli kot bitja, ki gnezdiijo s pticami, se pozibavajo na pajkovi mreži, kukajo iz cvetnih popkov ali jezdiijo na pikapolonici, kot ljudje jahajo konje.

Vsaka skupnost na Zemlji pozna pojem duhov ali energij, ki prevzemajo miniaturno človeško podobo, a so sestavni del živalsko-rastlinskega in ne človeškega sveta. V družbah, ki živijo tesno povezane z naravo, kakršne so nomadske skupnosti, duhovom narave še vedno pripisujejo veliko moč. V zadnjem času se je veliko ljudi, živečih v industrializirani družbi, začelo navduševati nad razumevanjem in povezovanjem z naravo ter se truditi »videti« vile in duhove narave v smislu, v kakršnem so se njihove navzočnosti zavedali naši predniki.

Konec 20. stoletja je v oddaljenem avtokampu blizu kraja Findhorn na Škotskem majhna skupnost začela delati z

duhovi narave. Dorothy Maclean je tam s prijateljema, Eileen in Petrom Caddyjem, začutila navzočnost teh duhov narave. Prejela je sporočilo, da ji ta bitja lahko pomagajo ustvariti bujen vrt na nič kaj obetavnem, na prvi pogled neplodnem kosu zemlje. Rastje v Findhornu se je res razcvetelo in dokazalo, da ljudje z živalsko-rastlinskim svetom lahko sodelujejo povsem drugače, kot to velevalo metode dela v sodobnem kmetijstvu. Pretanjen občutek za komaj zaznavne energije v prostoru lahko prinese tako rodovitnost kot sožitje.

Na teh straneh je na kratko opisano izročilo, ki ga v povezavi z vilami poznamo po svetu. Nekatere od vil se vam utegnejo zdeti precej drugačne od drobnih krilatih bitij, ki jih najbolj poznate. Vil je lahko več vrst. Zaradi obsežnosti izročila ni bilo mogoče raziskati zgodb vseh ljudstev. Če bi z otrokom želeli vedeti več, je nekaj predlogov za nadaljnje branje o vilah navedenih na strani 140.

Keltske vile

Keltske države: Irska, Škotska, Wales in Bretanija imajo raznoliko ljudsko izročilo, povezano z vilami. Pesnik W. B. Yeats je zbral in popisal številne irske ljudske običaje. Velik del današnjega pojmovanja in razumevanja vilinskih bitij izhaja prav iz njegovega dela.

Po prepričanju nekaterih je na Irskem prvotno živelo čarobno ljudstvo, ki se mu je reklo tuatha dé danann in je prišlo iz druge razsežnosti ali drugega sveta. Ta vilinska bitja so bila obdarjena z neverjetnimi močmi, živela so po starodavnih gomilah ali kupih kamenja in so se le redko prikazala navadnim smrtnikom. Če pa je kraljestvo vil katerega človeka le zvabilo vase, je ta spoznal, da pri vilah čas teče veliko počasneje. Kar naj bi bil v deželi vil en mesec, je pri ljudeh pomenilo sto let.

Yeats je zajel veliko tega, kar se je o vilah močno verjelo. Opisal je, kako se je spoštovalo vilinske poti – ozke stezice, ki so se kar na lepem zarisale po pokrajini, potem pa enako hitro izginile. Štele so za stično točko med

človeškim in vilinskim svetom. Tistemu, ki bi vile na tej poti oviral, bi to prineslo nesrečo, zato še do pred nedavnim po znanih vilinskih poteh niso gradili hiš in tudi ceste so speljali mimo njih.

Keltsko izročilo govori o vilinskem sprevodu, ki mu na Škotskem rečejo vilinska rajža, v Walesu pa divja ježa. Šlo je za veličasten sprevod vil po vilinski poti za njihovima kraljem in kraljico. Pravijo, da je bila temu priča le peščica srečnih smrtnikov.

Za vilinska bitja velja, da imajo zelo rada glasbo. Dobri glasbeniki med smrtniki so v nevarnosti, da jih odpihne v vilinski drugi svet, da bi igrali na svoja glasbila vilihom na ljubo. Za te se je pogosto reklo tudi, da so jih videli plesati v krogu, prav tako pa velja, da izbrani in dovtetni ljudje lahko ob pozornem poslušanju na neobljudenih mestih slišijo vilinsko glasbo.

Eden od najbolj slavnih irskih vilihom je škrate Leprechaun – samotar, visok le tri čevlje ali kakšen meter, ki je znan po tem, da kopiči zaklade. Škrati te vrste navadno nosijo zelena oblačila in so dobri čevljarji. Pogosto se jih zaloti, kako neumorno zabijajo peto majhnemu čevlju. Človek, ki sreča takšnega škrate, utegne najti veliko zlata, a mora k njemu pristopiti nadvse previdno. Teh škratev se namreč drži sloves, da so vzkipljivi.

Še eno pomembno irsko vilinsko bitje je *leanan sidhe*, vila zraka, ki prinaša ustvarjalnost in navdih. V vilinskem svetu je

zelo pomembno, da se ne zlorabi daril. Veliko zgodb o *leanan sidhe* govori o tem, da ta umetnikom in pesnikom sicer daje navdih, a jih utegne pozvati, naj ji v zameno žrtvujejo svoj čas v človeškem svetu, da bi se posvetili njenemu.

Gwargedd annwn so lepe valižanske vodne nimfe, sloke postave in dolgih svetlih las. Veliko smrtnikov se zalubi v te vile, a si ljubezen *gwargedd annwn* pridobi le dobrosrčen in velikodušen snubec. Poznamo zgodbe, v katerih so se *gwargedd annwn* poročile s smrtniki, a so se vrnile v svoj vodni dom, ker so grdo ravnali z njimi. Ena od najbolj slavnih *gwargedd annwn* je bila dama jezera v legendi o Arturju. Dvignila se je iz temnih vodnih globin in kralju Arturju podarila čarobni meč ekskalibur.

Škotsko izročilo pripoveduje o vilah selki – bitjih, ki s podobo tjulna živijo v morju, a se na kopnem lahko prelevijo v prelestne ženske. Veliko legend pripoveduje o smrtnikih, ki so se želeli poročiti z njimi in so jim ukradli kožo, da bi ostale v zemeljskem kraljestvu. Vse te zgodbe učijo, da so takšne zveze obsojene na propad, saj mora divja vila selki ostati zvesta sama sebi in se vrniti v svoje okolje.

V škotskem višavju je prebivala morska deklica *ceasg*, ki je tistemu, ki jo je ujel, izpolnila tri želje. Tako kot katera od vil selki, se je tudi *ceasg* včasih odločila za

moža vzeti človeka. V pokrajini Borders pa so domovale vile *habetrot*, ki naj bi bile zavetnice predenja, in svilnate vile, ki so v starih časih s šelestenjem svojih svilenih oblačil naganjale strah v kosti služabnikom, ki so hiteli po domačih opravilih.

